

Strategische aanpak van plagen

Jurgen Brokelman, HortiPro en Meindert van der Wielen, Bioline

15

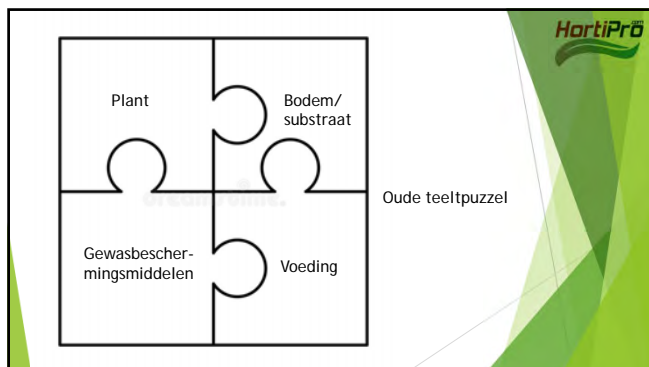
16

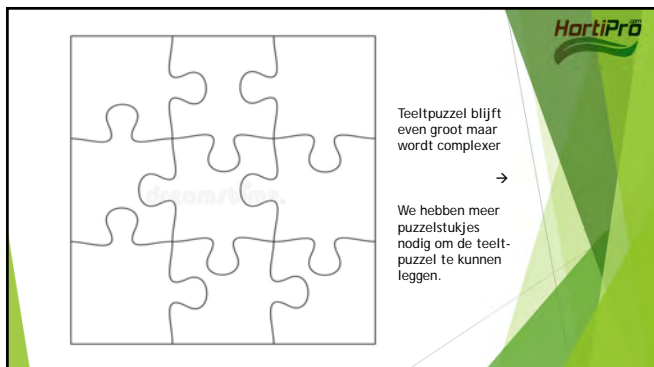
Geschiedenis HortiPro bv

- Opgericht in 2012
- Gevestigd in Ermelo/ Veluwe
- GNO's, uitvloeiers, biostimulanten, feromonen en vallen
- Glastuinbouw, fruitteelt, boomkwekerij, vollegrondsgroenten en akkerbouw
- Eigen producten en R&D
- Ook export naar o.a. UK, Frankrijk, Spanje, Portugal, Tsjechië, Hongarije, Denemarken, Finland, Zweden, Kenia etc.
- Distributierechten voor NL & B

17

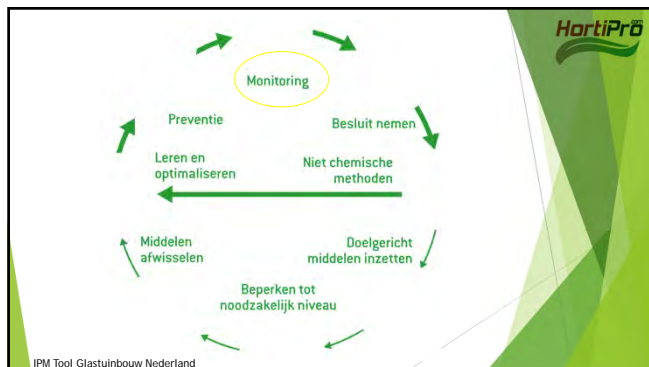
18

Teelpuzzel blijft even groot maar wordt complexer →

We hebben meer puzzelstukjes nodig om de teelpuzzel te kunnen leggen.

19

20

Wat zijn feromonen?

Insecten maken gebruik van geurtaal m.b.v. "signaalmoleculen" / semiochemicaliën:

- Allelomonen:
  - Een allelomoon is een vluchtig molecuul dat signalen overbrengt tussen individuele organismen van verschillende soorten.
  - allomonen; negatief
  - kairomonen; positief
- Feromonen:
  - Een feromoon is een vluchtig molecuul dat signalen overbrengt tussen individuele organismen van eenzelfde soort.

21

Wat zijn feromonen?

Verschillende feromonen:

- Agressieferomonen → honingbijen
- Spoorvolgferomonen → mieren & termieten
- Sexferomonen

Vrouwjes & mannetjes scheiden via achterlijf feromonen uit.

Feromonen worden op grote afstand herkend.

Feromonen worden opgeslagen in de beharing van de antennes.

Feromonen kunnen synthetisch nagemaakt. (alcohol acetaten)

22

Wat kunnen we met feromonen?

Verwarren:

Isonet-T®; tomatenmineermot (Tuta absoluta)

Gewasbeschermingsregistratie verplicht.

Signaleren & monitoren:

Gewasbeschermingsregistratie niet nodig.

23

Signaleren en monitoren

Huidige situatie:

- Deltaval i.c.m. lijmbodem of vangplaat.
- Feromoon

Nadelen:

- Lokt alleen mannelijke insecten.
- Korte werkingsduur feromonen.
- Niet met handen aanraken.

24

Nieuwe SemeonPro-lijn

Nieuw type feromonen voor verschillende insecten

Voordelen:

- Duo feromoon; lokt zowel mannelijke als vrouwelijke insecten.
- Langere werkingsduur feromoon.
- Wel met handen aanraken.
- Dopje erop laten zitten.

25

SemeonPro™ feromonen

- 10 feromoon dispensers.
- Dispensers zijn luchtdicht verpakt.
- Hersluitbare aluminium verpakking.
- Opslag in de koelkast of vriezer.
- Tot 24 maanden houdbaar
- Werkingsduur winter 8 weken.
- Werkingsduur zomer 6 weken.

26

PheroThrip™ 2.0
 Zorgt voor een beter resultaat van de signalering en monitoring

Eigenschappen	
Werkzame stof	Niet-selectief trips feromoon
Dosering	10 - 50 per ha bij monitoren
Gewassen	Alle trips-gevoelige gewassen

27

PheroThrip™ 2.0
 Proef WHC/ Naaldwijk najaar '20

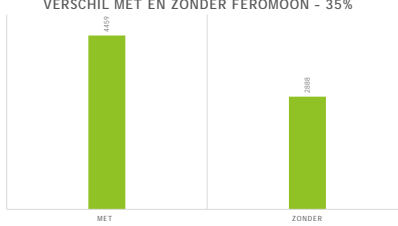
- Californische trips in gerbera en chrysant
- Periode september - oktober '20
- Blauwe en gele vangplaat - HortiPro
- 20 vangplaten
- 10 platen met feromoon
- 10 platen zonder feromoon
- Wekelijks monitoren
- Wekelijks vangplaten vervangen

28

PheroThrip
 Proef resultaten WHC/ Naaldwijk najaar '20

VERSCHIL MET EN ZONDER FEROMOON - 35%

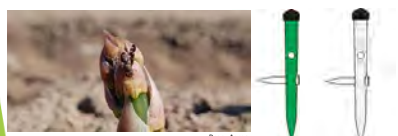
29

30

Aspergevlieg

Eigenschappen	
Werkzame stof	Selectief aspergevlieg feromoon
Dosering	Nader te bepalen
Gewassen	Aspergevlieg-gevoelige gewassen

31

Aspergevlieg

1^e screeningsproef; mei - juni '22

- 3x 3 kleuren vangpalen met aspergevlieg feromoon
- Wekelijks monitoren gedurende 6 weken
- Wekelijks lijmpalen schoonmaken

32

Aspergevlieg

Praktijkproef 21 april - 31 mei 2023

- 3 gele lijmpalen met & zonder feromoon
- Lijmpalen geplaatst 21-4-2023
- Wekelijks monitoren gedurende 6 weken
- Wekelijks lijmpalen schoon maken
- Teler hanteert eigen spuitschema

Bron: Agrea

33

Aspergevlieg

Vangsten aspergevlieg gele lijmpalen gedurende 6 weken

Vangsten gedurende 6 weken incl. totaal

Week	1 zonder	2 met	3 zonder	4 met	5 zonder	6 met
28-apr-23	0	0	0	0	0	0
4-mei-23	0	0	0	0	0	0
12-mei-23	0	0	0	0	0	0
19-mei-23	0	0	0	0	0	0
26-mei-23	0	0	0	0	0	0
31-mei-23	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	0	0	0

34

Uien- & bonenvlieg

Eigenschappen	Werkzame stof
	Selectief uien- & bonenvlieg feromoon
Dosering	Nader te bepalen
Gewassen	Uien- en bonenvlieg-gevoelige gewassen

35

Uien- & bonenvlieg monitoring met behulp van feromoon techniek

36

Uien- & bonenvlieg monitoring met behulp van feromoon techniek

Langs gewasranden vinden we meer uienvlieg op de lijmpaal dan langs een slootrand

37

Uien- & bonenvlieg monitoring met behulp van feromoon techniek

Monitoring door microscoop camera

38

Uien- & bonenvlieg monitoring met behulp van feromoon techniek

Determinatie

39

Uien- & bonenvlieg monitoring met behulp van feromoon techniek

Voorbeeld van tellingen bonen- & uienvlieg mei '23

Datum	1	1	2	2	3	3	4	4	1	1
Paal no.	Bonenvlieg	Uienvlieg	Bonenvlieg	Uienvlieg	Bonenvlieg	Uienvlieg	Bonenvlieg	Uienvlieg	Bonenvlieg	Uienvlieg
1	25	3	25	3	25	4	9	7	11	0
2	25	9	25	2	25	5	7	1	2	6
3	25	1	25	1	25	2	14	10	1	7
4	25	4	25	0	18	10	6	1	0	0
5	25	3	25	2	21	3	5	0	2	0
6	25	4	25	10	8	17	0	7	12	3
BV	150		150		122		41		28	
UV		24		18		41		26		16

40

Uien- & bonenvlieg monitoring met behulp van feromoon techniek

Conclusie - aanbeveling:

- Het feromoon trekt de bonen- en/of uienvliegen aan.
- Zomer periode release van het feromoon 4 weken - vroeg in het voorjaar 6 weken.
- Tellen nu nog handwerk.
- Monitoren 1x per week / 10 dagen.
- Nadeel is het schoonmaken van de lijmpalen
- Eerste jaar positieve resultaten, genoeg om dit systeem verder uit te bouwen.

Wat gaan we doen in 2023?

- Ook uitrollen in de pre?
- Eerder starten met monitoring - al voor het zaaien.
- Ook monitoren op percelen waar afgelopen seizoen uien hebben gestaan.
- Monitoring 6 lijmpalen met 2 feromonen - plaatsing op strategische punten.
- Wekelijks monitoring + determinatie.
- Waarschuwingmodel ontwikkelen
- Verder uitwerken van het digitale determineren.
- Clean systeem ontwikkelen voor het hergebruiken van de lijmpalen.

41

Nieuw model lijmpaal

42

HortiPro bv
Jagerserf 43
3851SM Ermelo
info@hortipro.com
0341 - 268 639

Eric Kerklaan
eric@hortipro.com
06 - 51 04 43 60

Lennart Simonse
lennart@hortipro.com
06 - 25 54 30 95

Jürgen Brokelman
jurgen@hortipro.com
06 - 27 14 42 76

Dank voor jullie aandacht.

43

Bioline
AgroSciences
Cultivating Bioalliances

Agrea licentiebijeenkomst 8 november 2023
Hans van de Pas & Meindert van der Wielen

44

BIOLINE
Sustaining Bioalliances

1975
BIOFOP: World leader of biological control technology. World's first stage BIOFOP.

1979
Bioline (PROGEMA) acquires a proprietary nematode production and distribution technology through a merger.

1982
Alliance with INRAE.

1983
Lovers Biofactory (FR).

1984
R&D Center in Sophia Antipolis (FR).

1985
Acquisition of Bioline by H&M Group. The merger of Bioline and BIOFOP give birth to Bioline Agrosciences.

2016
Acquisition of Bioline by H&M Group. The merger of Bioline and BIOFOP give birth to Bioline Agrosciences.

2019
Bioline Biofarm UK and subsidiary in Valencia Spain.

2020
Bioline Biofarm in Canada, CA (USA).
Cult Technology Equipment.

2021
Acquisition of Duzovsk, Bioline Agrosciences Kenya.

2021
Hemera acquires 100% technology in Lovers Biofactory (FR).

Bioline Agrosciences
Cultivating Bioalliances

45

Bioline
Sustaining Bioalliances

North of America

- 3 Biofactories: Ontario, Canada; Watsonville, CA
- 2 Biofactories: US, Canada, Mexico
- 1 R&D Center: Canada
- Technical sales: 18

Europe

- 4 Biofactories: UK, France, Spain, Portugal
- 3 Subsidiaries & offices: UK, France, Spain
- 3 R&D Centers: UK, France, Spain
- Technical sales: 20

Africa

- 1 Biofactory & subsidiary: Kenya
- 2 R&D Centers: Tanzania
- Technical sales: 5

Bioline Agrosciences
Cultivating Bioalliances

46

Bioline
Sustaining Bioalliances

Ons Portfolio

Complete portfolio aan nuttigen voor een op maat gemaakt IPM programma

- Biocontrol agents
- Parasitoids
- Roofinsecten
- Nematoden
- Bijster producten
- Vallen
- Bacteriële
- Microbioel

Bioline Agrosciences **agrea** Cultivating Bioalliances

47

Bioline
Sustaining Bioalliances

Ons Portfolio

Complete portfolio aan nuttigen voor een op maat gemaakt IPM programma

- Nematoden

Bioline Agrosciences **agrea** Cultivating Bioalliances

48

Entomopathogene Nematoden – EPN

- Kleine wormpjes
- Dragen een bacterie bij zich die de plaag doodt
- Komen van nature in de bodem voor
- Goed te combineren met andere biologie
- Hebben vocht nodig om te overleven en te kunnen verplaatsen

Bioline Agrosciences **agrea** Cultivating Bioalliances

49

Levenscyclus

Nematoden gaan op zoek naar een prooi

Nematoden gaan de plaag binnen

De bacterie doodt de plaag na 1 a 2 dagen

Nieuwe nematoden kunnen zich ontwikkelen

Zodra de nematoden in contact komen met masgzuur worden de bacteriën vrijgelaten

Bioline Agrosciences **agrea** Cultivating Bioalliances

50

Aspergevlieg

- Larven in de planten
- Biologisch bestrijden met:
  - Exhibitline Sf
  - Exhibitline Sc

Bioline AgroSciences

51

Aspergekever

- Larven op de planten
- Biologisch bestrijden met:
  - Exhibitline Sf
  - Exhibitline Sc

Bioline AgroSciences **agrea** Cultivating Bioalliances

52

Engerlingen

- Kleine larven in de bodem meest vatbaar
- Biologisch bestrijden met:
  - Exhibitline Hb

Bioline AgroSciences **agrea** Cultivating Bioalliances

53

Emelten

- Kleine larven in de bodem meest vatbaar
- Biologisch bestrijden met:
  - Exhibitline Sf
  - Exhibitline Sc

Bioline AgroSciences **agrea** Cultivating Bioalliances

54

Hoe te gebruiken?

- Bladbespuiting
- Geschikt voor alle standaard apparatuur
- Zorg voor constante beweging
- Verwijder filters kleiner dan 1 mm
- tot 20 bar druk

Bioline AgroSciences **agrea** Cultivating Bioalliances

55

Overzicht

Plaag	Bestrijding	Latijnse naam	Dosering
Aspergevlieg	Exhibitline Sf	<i>Steinernema feltiae</i>	1.000.000 per m2
Aspergekever	Exhibitline Sf	<i>Steinernema feltiae</i>	1.000.000 per m2
Emelten	Exhibitline Sf	<i>Steinernema feltiae</i>	500.000 per m2
Engerlingen	Exhibitline Hb	<i>Heterorhabditis bacteriophora</i>	500.000 per m2

*Exhibitline SF kan ook worden ingezet voor de bestrijding van trips

Bioline AgroSciences **agrea** Cultivating Bioalliances

56

Ons Portfolio

Complete portfolio aan nuttigen voor een op maat gemaakt IPM programma

Roofmijten

Eigen producten

Bioline AgroSciences

agrea Cultivating Bioalliances

57

Praktijkvoorbeeld tripsbestrijding in prei

- Doel: Bestrijden van trips in prei met biologie
- Strategie: Predafix+ als basis voor een vestiging van Amblyline roofmijten

Bioline AgroSciences

agrea Cultivating Bioalliances

58

Portfolio tegen trips

- Feromonen en vallen
- Amblyline *Amblyseius cucumeris*
- Montyline *Amblyseius montdorensis*
- STARSKii *Amblyseius swirskii*
- Oriline *Orius l/m*
- Exhibitline Sf *Steinernema feltiae*
- Exhibitline Sf *Steinernema feltiae*
- Hypoline *Hypoaspis miles*
- Staphyline *Atheta coriara*

TRIPS CYCLUS

FOLIAGE

SOIL / LEAF LITTER

Bioline AgroSciences

agrea Cultivating Bioalliances

59

Amblyline – *Amblyseius cucumeris*

Temperatuur	Ontwikkelingstijd (ei - ei)	Te verwachten leeftijd
20°C	13	± 25
25°C	10	± 22
30°C	8	± 20

- Eet tot 5 (L1) tripslarven
- Actief vanaf 8°C, optimum tussen 20 °C en 27 °C
- Geen diapause, actief bij lage lichtniveaus
- Heeft een RV >70% nodig, anders drogen de eieren uit
- Sterke nevenwerking op spint
- Beschikbaar in CRS of los materiaal

Bioline AgroSciences

agrea Cultivating Bioalliances

60

PREDAFIX+ in een oogopslag

Predafix+ is een nieuw verspuitbaar bijvoerproduct, ontworpen voor betere vestiging van roofmijten op elk gewas.

Bioline AgroSciences

agrea Cultivating Bioalliances

61

Bioline AgroSciences

62

Hoe te gebruiken?

Specificaties

Bladbespuiting

Geschikt voor alle standaard apparatuur

Zorg voor constante beweging

Verwijder filters

tot 20 bar druk

Als met de apparatuur nematoden kunnen worden toegedient kan PREDAFIX+ toepassing ook

Cultivating Bioalliances

63

Hoe te gebruiken?

Instructies

Dosering 450 g/ha

➤

Spuit volume door teler te bepalen

➤

Toepassen direct voor uitzetten biologie of 1 week na uitzetten kweekzakjes

➤

Elke 2 weken of vaker toepassen

Cultivating Bioalliances

64

PCG Kruishoutem

Cultivating Bioalliances

65

Ons Portfolio

Complete portfolio aan nuttigen voor een op maat gemaakt IPM programma

Roofinsecten

Parasitoiden

Roofinsecten

Nematoden

Bijoor producten

Vallen

Biostimulans

Microbiel

Cultivating Bioalliances

66

Productinformatie

Typ een merk- of soortnaam

Informatie

Foto's

Available from free on

Cultivating Bioalliances

67

Nevenwerking en Nawerking

Kies product + gewasbeschermingsmiddel

Soort of productnaam

Merknaam, soortnaam of werkzame stof

Middel of werkzame stof

Gratis te downloaden

Cultivating Bioalliances

68

69

70